

Riksdagens svar på regeringens proposition med förslag till lag om indrivning av fordringar och lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den

Till 1996 års riksdag har överlämnats regeringens proposition nr 199/1996 rd med förslag till lag om indrivning av fordringar och lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den. Nu församlade riksdag har i ärendet mottagit lagutskottets betänkande nr 30/1998 rd.

Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att utsokningsväsendet och indrivningsbyråerna har likvärdiga konkurrensmöjligheter.

Därför måste bestämmelserna om hinderavgift justeras och avgifternas sänkas innan den nya indrivningslagstiftningen träder i kraft.

Riksdagen förutsätter att regeringen ger akt på indrivningsbyråernas debiteringspraxis och efter behov vidtar åtgärder för att få till stånd tabellavgifter.

Nu församlade riksdag har antagit följande lagar:

Lag

om indrivning av fordringar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på indrivning av fordringar som förfallit till betalning. I denna lag avses med indrivning åtgärder vilkas syfte är att förmå gäldenären att frivilligt betala en borgenärs fordran som förfallit till betalning.

Denna lag tillämpas inte om annat bestäms någon annanstans i lag.

Denna lag gäller inte utsokningsmyndigheternas verksamhet.

2 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Avvikelse från bestämmelserna i denna lag får inte göras till nackdel för gäldenären.

3 §

Konsumentfordran

Med en konsumentfordran avses i denna lag en näringsidkares fordran som grundar sig på att en konsumtionsnyttighet överläts till konsumenten eller att en kredit beviljas denne.

Bestämmelserna om en konsumentfordran i 5—7, 10 och 12—14 § skall i tillämpliga delar iaktas när en offentligrättslig juridisk persons fordran eller en fordran som anknyter till ett offentligt uppdrag drivs in hos en privatperson.

4 §

God indrivningssed

Vid indrivning får inte användas ett för-

farande som strider mot god indrivningssed eller som annars är otillbörligt mot gäldenären.

Vid indrivningen får inte

1) felaktig eller vilseledande information ges om påföljderna av en underlåten betalning,

2) oskäligen eller onödigen kostnader eller onödigt men orsakas gäldenären, eller

3) gäldenärens integritetsskydd äventyras.

5 §

Betalningskrav när en konsumentfordran drivs in

Den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet skall, när han driver in en konsumentfordran, ge eller sända gäldenären ett skriftligt betalningskrav, i vilket skall nämnas åtminstone

- 1) borgenärens namn och adress,
- 2) grunden för fordran,
- 3) fordrans kapital, ränta, dröjsmålsränta och indrivningskostnader specificerade,
- 4) det totala belopp som krävs,
- 5) till vem, hur och när fordran skall betalas,

6) gäldenärens möjlighet att framställa anmärkningar mot fordrans belopp och grund samt inom vilken tid anmärkningarna skall framställas; om indrivningen gäller en fordran som kan drivas in i utsökningsväg utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961) skall gäldenären i betalningskravet underrättas om de rättsliga medel som står till förfogande vid indrivningen av en sådan fordran och om möjligheten att ansöka om betalningsuppskov, samt

7) till vem anmärkningarna skall framställas; om indrivningen gäller ett offentligt samfunds fordran skall i betalningskravet också uppges kontaktinformation för den enhet eller person som har hand om det offentliga samfundets indrivning och till vilken gäldenären kan rikta sina anmärkningar som gäller fordran och indrivningen.

Om grunderna för hur räntorna skall beräknas inte har nämnts i betalningskravet, skall gäldenären meddelas att han har rätt att på begäran få en utredning över hur räntorna bestäms.

6 §

Sådant krav på betalning av en konsumentfordran som framställs i domstol

Den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet får inte i domstol kräva att en konsumentfordran betalas förrän ett betalningskrav enligt 5 § har givits eller sänts och de tider för betalning av fordran och framställning av anmärkningar som nämnts i kravet löpt ut. Betalning får dock krävas, om ett uppskov med behandlingen i domstol kan leda till en rättsförlust för borgenären eller om det finns något annat vägande skäl att utan dröjsmål inleda behandlingen.

7 §

Användning av tratta

En vägran att betala en tratta får inte styrkas genom en offentlig förrättning (protest för obetald tratta).

En tratta får inte användas för att driva in en konsumentfordran.

8 §

Gäldenärens betalningsskydd

Om borgenären har överlåtit indrivningen till någon annan (*uppdragstagaren*), är en betalning som gäldenären erlagt till uppdragstagaren giltig gentemot borgenären. Ett avtal mellan gäldenären och uppdragstagaren om betalningstiden, sättet för betalningen eller andra arrangemang i anslutning till betalningen av fordran binder också borgenären.

Vad som bestäms i 1 mom. gäller inte, om gäldenären visste eller borde ha vetat att uppdragstagaren inte var berättigad att ta emot betalningen eller att uppdragstagaren överskred sin befogenhet.

9 §

Begränsningar som gäller indrivningsuppdrag

Till en uppdragstagare får inte för indrivning överlåtas sådana statliga fordringar eller sådana på grund av ett lagstridigt förfarande påförda offentligt rättsliga betalningspåföljder som kan drivas in genom utsökning utan

dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsokningsväg.

10 §

Indrivningskostnader

Gäldenären skall ersätta de skäligen kostnader som orsakas borgenären av indrivningen oberoende av om fordran drivs in av borgenären själv eller av en uppdragstagare för borgenärens räkning. När skäligheten bedöms skall fordrans storlek, mängden utfört arbete, ändamålsenligheten i indrivningen och övriga omständigheter beaktas.

Gäldenären är dock inte skyldig att ersätta indrivningskostnaderna, om borgenären eller uppdragstagaren har förfarit i strid med 4 § eller om den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet inte har uppfyllt förpliktelsen enligt 5 § utom i det fall att det klandervärda i förfarandet eller underlåtenheten kan anses vara ringa.

Om en konsumentfordran, som utan dom eller beslut kan drivas in i utsokningsväg på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsokningsväg, har överlåtits till en uppdragstagare för indrivning, får av gäldenären krävas indrivningskostnader på högst 70 mark för varje gång indrivning sker. Beloppet kan ändras genom förordning om det finns skäl till det på grund av den ekonomiska eller monetära utvecklingen. De indrivningskostnader som avses i detta moment kan drivas in i utsokningsväg utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i den ovan nämnda lagen.

11 §

Klientmedel

Medel som uppdragstagaren har drivit in för borgenärens räkning skall hållas separat från uppdragstagarens egna medel och deponeras på ett bankkonto eller förvaras på något annat tillförlitligt sätt.

12 §

Övervakning

När indrivningen gäller en konsumentfordran övervakar konsumentombudsmannen att bestämmelserna i denna lag iaktas.

13 §

Tvångsmedel

En näringsidkare, som bryter mot 4, 5 eller 6 § när han driver in en konsumentfordran, kan förbjudas att fortsätta ett dylikt förfarande eller att upprepa det eller ett därmed jämförbart förfarande. Förbudet skall förenas med vite, om detta inte av särskilda skäl är obehövligt.

En näringsidkare, som bryter mot bestämmelserna i 4 § när han av en annan näringsidkare driver in en sådan fordran som uppstått i näringsverksamhet, kan förbjudas att fortsätta eller att upprepa ett sådant förfarande. Förbudet skall förenas med vite, om detta inte av särskilda skäl är obehövligt.

Om det föreligger särskilda skäl, kan förbudet meddelas att gälla också en person som är anställd hos en näringsidkare som avses i 1 eller 2 mom. eller någon annan som handlar för dennes räkning.

14 §

Meddelande av förbud

Ett förbud som avses i 13 § meddelas av marknadsdomstolen. Marknadsdomstolen kan också meddela ett temporärt förbud, varvid förbudet är i kraft tills saken är slutligt avgjord.

Om marknadsdomstolen och om behandlingen av ärenden vid den gäller utöver det ovan föreskrivna lagen om marknadsdomstolen (41/1978).

Konsumentombudsmannen kan meddela ett förbud som avses i 13 § 1 mom. eller meddela ett temporärt förbud med iakttagande av vad som i lagen om Konsumentverket (1056/1998) bestäms om förbud som meddelas av konsumentombudsmannen.

15 §

Ersättningsansvaret för den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet

Den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet är skyldig att ersätta skada som hans förfarande i strid med denna lag eller annars felaktiga förfarande har orsakat den mot vilken indrivningen riktats.

16 §

Borgenärens rätt att lämna sekretessbelagda uppgifter

Utan hinder av vad som i lag bestäms om sekretessbelagda uppgifter har borgenären rätt att lämna uppgifter som är nödvändiga för att sköta ett indrivningsuppdrag. Angående skydd för personuppgifter som erhållits för skötseln av uppdraget gäller vad som allmänt bestäms om saken.

17 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligt eller av grov oakt-samhet bryter mot 4 § 2 mom. 1 punkten eller 11 § skall, om inte strängare straff för

gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *indrivningsförseelse* dömas till böter.

Om straff för brott mot 7 § 2 mom. bestäms i 30 kap. 3 § strafflagen.

Den som bryter mot ett förbud som har meddelats med stöd av 13 § och som har förenats med vite kan inte dömas till straff för samma gärning.

18 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagens 5 och 9 § tillämpas inte, om fordran har överlåtits till uppdragstagaren för indrivning innan denna lag träder i kraft. Lagens 15 § tillämpas inte på skada som orsakas av ett förfarande innan denna lag träder i kraft.

Lag**om ändring av konsumentskyddslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i konsumentskyddslagen av den 20 januari 1978 (38/1978) 7 kap. 18 §, sådan den lyder i lag 385/1986, samt

ändras 11 kap. 2 §, sådan den lyder i lag 1162/1997, som följer:

11 kap.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Straffstadganden

2 §

Om straff för brott mot 7 kap. 14 § bestäms i 30 kap. 3 § strafflagen.

Lag

om ändring av 30 kap. 3 § strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 30 kap. 3 §, sådan den lyder i lag 769/1990, som följer:

30 kap.

Om näringsbrott

3 §

Konsumentkreditbrott

Den som i näringsverksamhet av en konsument eller av någon som lever i gemensamt hushåll med honom för en fordran som

grundar sig på konsumentkredit, i strid med förbudet i 7 kap. 14 § konsumentskyddslagen, tar emot en växelförbindelse eller annan förbindelse eller för indrivning av en konsumentfordran använder tratta, skall för konsumentkreditbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lag

om ändring av lagen om marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 20 januari 1978 om marknadsdomstolen (41/1978) 1 § och 6 § 1 mom., dessa lagrum sådana de lyder, 1 § i lag 417/1996 och 6 § 1 mom. i lag 1062/1978, samt fogas till lagen en ny 6 h § som följer:

1 §

Marknadsdomstolen handlägger och avgör i egenskap av specialdomstol de ärenden som enligt följande lagar faller under dess behörighet:

- 1) konsumentskyddslagen (38/1978),
- 2) lagen om Konsumentverket (1056/1998),
- 3) värdepappersmarknadslagen (495/1989),
- 4) kreditinstitutslagen (1607/1993),
- 5) lagen om reglering av avtalsvillkor mellan näringsidkare (1062/1993),
- 6) lagen om andelslag (247/1954),
- 7) lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet (1061/1978),
- 8) lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning (693/1976),
- 9) alkohollagen (1143/1994), samt
- 10) lagen om indrivning av fordringar (/).

6 §

Ett ärende som skall behandlas med stöd av konsumentskyddslagen, lagen om Konsumentverket eller 13 § 1 mom. lagen om indrivning av fordringar blir anhängigt vid marknadsdomstolen genom ansökan av konsumentombudsmannen. Vägrar konsumentombudsmannen att föra ett ärende om förbud mot en marknadsföringsåtgärd, ett avtalsvillkor eller ett indrivningsförfarande till marknadsdomstolen för behandling, är en registrerad förening som verkar för bevakande av löntagar- eller konsumentintressen berättigad att göra detta.

6 h §

Ett ärende som skall behandlas enligt 13 § 2 mom. lagen om indrivning av fordringar

blir anhängigt vid marknadsdomstolen på ansökan av den näringsidkare mot vilken ett förfarande som avses i 4 § i nämnda lag riktas. Ansökan kan också göras av en regis-

trerad förening som har till uppgift att bevaka näringsidkarnas intressen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 19 februari 1999
